

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 februari 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de arbeidsongevallenwet
van 10 april 1971 en van de wetten
betreffende de preventie van beroepsziekten
en de vergoeding van de schade die uit
die ziekten voortvloeit, gecoördineerd
op 3 juni 1970, alsook tot herstel van de
sociaaleconomische percentages**

(ingedien door mevrouw Camille Dieu, de
heer Yvan Mayeur en mevrouw Linda Musin)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 février 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 10 avril 1971 sur
les accidents du travail et les lois relatives
à la prévention des maladies professionnelles
et à la réparation des dommages résultant
de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970, et
réinstallant les pourcentages
socio-économiques**

(déposée par Mme Camille Dieu,
M. Yvan Mayeur et Mme Linda Musin)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel streeft een tweevoudig doel na:

1° de jaarlijkse renten of uitkeringen opnieuw integraal cumuleerbaar maken met een rustpensioen of een overlevingspensioen, zowel in de regeling van de arbeidsongevallen als in die van de beroepsziekten;

2° bij de berekening van de ongeschiktheidsgraad van de slachtoffers van een beroepsziekte die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, opnieuw rekening houden met de sociaaleconomische factoren.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi poursuit un double objectif:

1° réinstaurer, tant dans le régime des accidents du travail que dans celui des maladies professionnelles, le cumul intégral des rentes ou allocations annuelles avec une pension de retraite ou de survie;

2° réinstaurer la prise en compte des facteurs socio-économiques dans le calcul du taux d'incapacité des victimes d'une maladie professionnelle ayant atteint l'âge de 65 ans.

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Démocratique en Vlaams
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a</i>	:	Socialistische partij anders
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
<i>DOC 52 0000/000:</i>	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	<i>DOC 52 0000/000:</i> <i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA:</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	<i>QRVA:</i> <i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	<i>CRIV:</i> <i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV:</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	<i>CRABV:</i> <i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	<i>CRIV:</i> <i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN:</i>	<i>Plenum</i>	<i>PLEN:</i> <i>Séance plénière</i>
<i>COM:</i>	<i>Commissievergadering</i>	<i>COM:</i> <i>Réunion de commission</i>
<i>MOT:</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>	<i>MOT:</i> <i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

*Publications officielles éditées par la Chambre des représentants**Commandes:*

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemeen raamwerk

In het raam van de regelingen tot vergoeding van de arbeidsongevallen en de beroepsziekten heeft zich een omvangrijke jurisprudentie ontwikkeld omtrent de volgende vraag: wordt de evaluatie van iemands arbeidsongeschiktheid beïnvloed door het feit dat de betrokkenen de pensioenleeftijd heeft bereikt of een pensioen ontvangt? Die vraag is al gerezen lang voordat bij de koninklijke besluiten van 13 januari 1983 de cumulatie werd beperkt van de jaarlijkse renten en uitkeringen enerzijds, en een rust- en overlevingspensioen anderzijds. Volgens een deel van de jurisprudentie was de pensioenleeftijd een omstandigheid die een verlaging van het percentage arbeidsongeschiktheid verantwoordde, omdat er een beperking bestond op de cumulatie pensioen/lucratieve activiteit en omdat de betrokkenen niet langer toegang had tot de «normale» arbeidsmarkt. In andere rechterlijke beslissingen werd dan weer géén rekening gehouden met die omstandigheid, omdat – zo luidde het – de cumulatiebeperking geenszins inhield dat het de gepensioneerde verboden zou zijn nog te werken; alleen wordt bij overschrijding van het toegestane inkomen, de pensioenuitkering van de betrokkenen gedeeltelijk of geheel opgeheven.

2. De beperking van de cumulatie van een jaarlijkse rente of uitkering op grond van een arbeidsongeval of van een beroepsziekte met een pensioen

Er is heel wat controversie gerezen over de aard van de uitkeringen als gevolg van arbeidsongevallen of beroepsziekten: zijn het vergoedingen of vervangingsinkomens? Van de aanvang af bleek overduidelijk dat die uitkeringen werden gelijkgesteld met vergoedingen (herstel van geleden economische schade) en niet met vervangingsinkomens.

Zo gebeurde het herstel van de schade op geïndividualseerde wijze (geval per geval) en kon de vergoeding integraal worden gecumuleerd met eventuele inkomsten uit arbeid of met socialezekerheidsuitkeringen (inclusief de rust- en overlevingspensioenen). Het herstel van de blijvende schade (blijvende arbeidsongeschiktheid of overlijden) werd beschouwd als een onschendbaar recht.

Gaandeweg botste de visie dat het om een vergoeding gaat, met het argument dat het uitgekeerde bedrag uit

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Cadre général

Dans les régimes de réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles, la question de savoir si le fait pour la victime d'atteindre l'âge de la retraite ou de bénéficier d'une pension pouvait influencer l'évaluation de l'incapacité de travail a alimenté une jurisprudence nombreuse, et ceci bien avant les arrêtés royaux controversés du 13 janvier 1983 qui ont limité le cumul des rentes et des allocations annuelles avec une pension de retraite et de survie. Une partie de la jurisprudence estimait que l'âge de la retraite était une circonstance qui justifiait une évaluation à la baisse du pourcentage d'incapacité, en raison de la limitation du cumul pension-activité lucrative et parce que le travailleur n'avait plus accès à un marché du travail «normal». D'autres décisions judiciaires refusaient de tenir compte de cette circonstance en faisant valoir que la limitation du cumul n'interdisait en aucune manière le travail du retraité qui, en cas de dépassement des revenus autorisés, voit sa pension suspendue partiellement ou intégralement.

2. La limitation du cumul d'une rente ou d'une allocation annuelle d'accident du travail ou de maladie professionnelle avec une pension

Le débat sur le caractère d'indemnité ou de revenu de remplacement des allocations de réparation des accidents du travail ou des maladies professionnelles a fait l'objet de nombreuses controverses. Dès le départ, il est incontestable que ces allocations ont été assimilées à des indemnités (réparation du dommage économique) et non à des revenus de remplacement.

Ainsi, la réparation est personnalisée (au cas par cas) et l'indemnité pouvait être cumulée intégralement avec d'éventuels revenus du travail ou avec des allocations de sécurité sociale (en ce compris des pensions de retraite ou de survie). La réparation du dommage persistant (incapacité permanente ou décès) était considérée comme un droit inviolable.

Au fil du temps, la conception dite «indemnitaire» s'est heurtée à des arguments selon lesquels l'allocation

een juridisch oogpunt meer weg heeft van een vervangingsinkomen: anders dan in het gemeen recht berust de vergoeding op een geplafonneerd loon, waarbij geen rekening wordt gehouden met een aantal factoren, zoals de mogelijke loonevolutie die het slachtoffer later zou hebben kunnen genieten, of nog de extraprofessionele schade¹, de postprofessionele schade² en de morele schade.

Dat de vergoedingsregeling afwijkt van de gemeenrechtelijke regels, moet in het licht van die tendens in de rechtspraak en de rechtsleer worden gezien als een compensatie voor de automatische aansprakelijkheid van de werkgever (schuldloze aansprakelijkheid). De vergoeding is dus een gedeeltelijke en fragmentarische vergoeding, die de schadevergoedende reikwijdte van de vigerende wetgeving inperkt.

In 1983 werd via twee koninklijke besluiten gebruik gemaakt van de mogelijkheid de cumulatie te beperken van de jaarlijkse renten of uitkeringen enerzijds, en van een uitkering op grond van andere socialezekerheidsregelingen anderzijds. Die mogelijkheid werd respectievelijk geboden via artikel 42bis van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en artikel 66 van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970.

De beide koninklijke besluiten van 13 januari 1983 pasten de cumulatiebeperking uitsluitend toe op de rust – en overlevingspensioenen. Thans blijft de cumulatie beperkt tot een regeling waarbij een forfaitair bedrag per percentage invaliditeit wordt toegekend. Dat bedrag varieert ook naar gelang van de invaliditeitscategorie (die eveneens in percentages wordt weergegeven).

De vergoeding wordt dus niet langer berekend op basis van het loon vanaf de eerste dag van de maand waarin een recht op een pensioen wordt gecreëerd overeenkomstig een Belgische of buitenlandse regeling; bovendien wordt elk invaliditeitspensioen of elke daarmee gelijkgestelde prestatie die wordt toegekend overeenkomstig een Belgische of buitenlandse regeling, dan wel overeenkomstig een regeling die van toepassing is op het personeel van een internationale publiekrechtelijke instelling, aangemerkt als een rustpensioen.

Ter verantwoording van die cumulatiebeperking voerde de toenmalige regering aan dat, zodra de betrokkenen met pensioen ging, de vergoeding van economische schade enigszins aan belang inboet. In werkelijkheid hebben de voormelde besluiten van 1983 de verschillen

¹ Een andere winstgevende activiteit.

² Een activiteit die wordt uitgeoefend door een persoon die een pensioen ontvangt.

versée serait juridiquement plus proche d'un revenu de remplacement: l'indemnisation – contrairement au droit commun – repose sur une rémunération plafonnée et écarte la prise en considération d'une série de facteurs comme, par exemple, les possibilités salariales futures de la victime, le dommage extra-professionnel¹, le dommage post-professionnel² ou encore le dommage moral.

Selon cette tendance doctrinale et jurisprudentielle, le fait que le mode d'indemnisation déroge aux règles de droit commun se doit d'être compris comme une contrepartie au caractère automatique de la responsabilité patronale (responsabilité sans faute). Le dédommagement est donc une réparation partielle et fragmentaire qui limite la portée indemnitaire de la législation.

C'est en 1983 que deux arrêtés royaux firent usage de la possibilité prévue, respectivement, aux articles 42bis de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et 66 des lois relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970, de limiter le cumul entre les rentes ou allocations annuelles avec une allocation accordée en vertu d'autres régimes de sécurité sociale.

Les deux arrêtés du 13 janvier 1983 appliquèrent la limitation de cumul avec les seules pensions de retraite ou de survie. Désormais, le cumul est limité par un système qui attribue un montant forfaitaire par pourcentage d'invalidité, montant qui varie aussi selon la catégorie d'invalidité (catégorie exprimée aussi en pourcentages).

L'indemnité n'est donc plus calculée sur la base du salaire à partir du premier jour du mois où est créé un droit à une pension en vertu d'un régime belge ou étranger. Le facteur individuel de la «perte économique» n'existe désormais plus puisqu'il s'agit d'une forfaitarisation des montants. En outre, la pension d'invalidité, ou toute prestation en tenant lieu accordée en vertu d'un régime belge ou étranger ou d'un régime applicable au personnel d'une institution de droit international public, sera considérée comme tenant lieu de pension de retraite.

Pour justifier cette limitation de cumul, le gouvernement de l'époque invoqua le fait que l'indemnisation de la perte économique perdait quelque peu sa raison d'être à dater de la mise à la retraite. En réalité, les arrêtés de 1983 précités ont exploité les divergences doctrinales et

¹ Une autre activité lucrative.

² Une activité exercée en parallèle d'une pension.

in de rechtsleer en in de rechtspraak gebruik gemaakt met als enige doel begrotingsbesparingen te doen. Men kan echter niet stellen dat de rente of de jaarlijkse uitkering voortaan wordt beschouwd als een «zuiver» vervangingsinkomen aangezien de cumulatie werd beperkt (en niet werd afgeschaft) en dat die beperking alleen geldt als er een recht op pensioen bestaat.

Ingevolge het arrest van 27 februari 2006 van het Hof van Cassatie, waarin het Hof één van de beide besluiten van 1983 ongrondwettig heeft verklaard, heeft de vorige regering de rechtszekerheid hersteld die vereist is om de reglementering, zoals die sinds 1983 van kracht was, correct toe te passen. Dat gebeurde bij de artikelen 288 tot 349 van de wet houdende diverse bepalingen van 20 juli 2006.

Bij het Grondwettelijk Hof werden diverse voorzieningen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de bepalingen van de wet van 20 juli 2006 ingesteld. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat de middelen niet gegrond waren en heeft de Voorzieningen dan ook verworpen³.

3. De afschaffing van de sociaal-economische percentages in de herziening van het percentage blijvende arbeidsongeschiktheid van de slachtoffers van een beroepsziekte die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt

Een tweede knelpunt heeft betrekking op de sociaal-economische coëfficiënten in de regeling van de beroepsziekten. De programmwet van 30 maart 1994 heeft in het kader van het zogenaamde Globaal Plan voor de werkgelegenheid, het concurrentievermogen en de sociale zekerheid een «bijkomende» maatregel ingevoerd alleen voor de slachtoffers van een beroepsziekte die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt.

Voor personen vanaf die leeftijd werden de sociaal-economische coëfficiënten gewoon afgeschaft. Dat betekent dat niet langer rekening wordt gehouden met de vermindering van het normale verdienvermogen ingevolge de effectieve beperking van de kansen op de arbeidsmarkt.

De arbeidsongeschiktheid wordt dus uitsluitend vastgesteld op grond van de lichamelijke ongeschiktheid als gevolg van de beroepsziekte. Concreet houdt dat een vermindering van de arbeidsongeschiktheidsgraad in, en derhalve een bijkomende vermindering van de jaarlijkse vergoeding.

jurisprudentielles dans l'unique objectif de réaliser des économies budgétaires. Toutefois, on ne peut pas affirmer que la rente ou l'allocation annuelle est désormais considérée comme un revenu de remplacement «pur» puisque le cumul a été limité (et non supprimé) et que cette limitation ne trouve à s'appliquer que s'il existe un droit à une pension.

À la suite de l'arrêt du 27 février 2006 de la Cour de Cassation, qui avait constaté l'illégalité d'un de ces deux arrêtés de 1983, le gouvernement précédent a rétabli (par la loi portant des dispositions diverses du 20 juillet 2006) la sécurité juridique indispensable à l'application correcte de la réglementation, telle que celle-ci avait été mise en vigueur depuis 1983.

Saisie par plusieurs recours en annulation totale ou partielle des dispositions de la loi du 20 juillet 2006, la Cour constitutionnelle a estimé que les moyens n'étaient pas fondés et, par conséquent, elle a rejeté les recours³.

3. La suppression des pourcentages socio-économiques dans la révision du taux d'incapacité des victimes d'une maladie professionnelle ayant atteint l'âge de 65 ans

Un deuxième problème concerne les coefficients socio-économiques dans le régime des maladies professionnelles. Dans le cadre du Plan global pour l'emploi, la compétitivité et la sécurité sociale, la loi-programme du 30 mars 1994 a introduit une mesure «additionnelle» pour les seules victimes d'une maladie professionnelle lorsque celles-ci atteignent l'âge de 65 ans.

À partir de cet âge, les pourcentages socio-économiques ont été purement et simplement supprimés. Autrement dit, on ne tient plus compte de la diminution de la capacité de gain normale produite par la limitation effective des possibilités de travail sur le marché de l'emploi.

Par conséquent, l'incapacité de travail est fixée uniquement en fonction de l'incapacité physique résultant de la maladie professionnelle. Concrètement, cela se traduit par une diminution du taux d'incapacité, et donc par une réduction supplémentaire de l'allocation annuelle.

³ Arrest nr. 64/2008 van 17 april 2008.

³ Arrêt n° 64/2008 du 17 avril 2008.

In feite had de wetgever een praktijk van het Fonds voor de Beroepsziekten (FBZ) gelegaliseerd, hoewel het Hof van Cassatie die in zijn arresten had vernietigd⁴. Het FBZ beperkte het effect van de economische parameters, omdat het meende dat de economische impact van de arbeidsongeschiktheid op het ogenblik van de pensionering van het slachtoffer kleiner is dan in de periode waarin het slachtoffer als actieve werkkracht op de arbeidsmarkt aan de slag was⁵.

De wet van 22 februari 1998 houdende sociale bepalingen heeft dat onrecht min of meer goedgemaakt, aangezien de vergoedingen voor personen ouder dan 65 jaar met een arbeidsongeschiktheid van ten minste 36% lichtjes zijn opgetrokken door middel van de techniek van de toekenning van 1 tot 3% bijkomende ongeschiktheid, naar gelang van de ernst van het geval.

Tijdens de vorige zittingsperiode heeft de wet van 11 mei 2007⁶ een nieuwe vooruitgang mogelijk gemaakt, aangezien de verhogingen daardoor zijn verdubbeld (2, 4 en 6%) en er 1% is toegekend voor kleine ongeschiktheid, waarvoor in 1998 niets werd verleend. Toch mag men niet vergeten dat een dergelijke verhoging van de percentages een pragmatische oplossing is, die het probleem ten gronde niet oplost: bij wet wordt volgens de leeftijd een bijkomend percentage toegekend en zo-doende verkleint de negatieve weerslag van de afschaffing van de sociaal-economische percentages.

De verantwoording voor de opheffing van de sociaal-economische percentages als het slachtoffer van een beroepsziekte de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, is trouwens overbodig ten opzichte van de bij het koninklijk besluit van 1983 ingestelde wijze waarop op forfaitaire basis wordt vergoed. Er is geen reden voor die dubbel benadeling. Als er al verantwoording is, blijft het voorts paradoxaal dat dezelfde regel niet is ingesteld in de arbeidsongevallenregeling en, nog merkwaardiger, dat geen van beide benadelende maatregelen deel uitmaakt van de regeling bij de overheid.

⁴ Volgens het Hof van Cassatie bestaat de blijvende arbeidsongeschiktheid ingevolge een beroepsziekte in het verlies dan wel de vermindering van de economische waarde van het slachtoffer op de algemene arbeidsmarkt. De omstandigheid dat het slachtoffer een rustpensioen geniet op het ogenblik dat de arbeidsongeschiktheid blijvend wordt, dan wel op een later tijdstip, is in wettelijk opzicht geen element waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid.

⁵ De wetgever is trouwens verder gegaan dat de legalisering van een gewone praktijk van het FBZ. Het Fonds beperkte de sociaal-economische factoren alleen naar aanleiding van een herziening van de dossiers omdat de gezondheidstoestand van de slachtoffers die de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt, verslechterde dan wel verbeterde. Veeleer dan die factoren te beperken, heeft de wet van 1994 ze afgeschaft. De wetgever voorziet in een ambts-halve herziening op de leeftijd van 65 jaar voor de slachtoffers welke die leeftijd na 31 december 1993 bereiken.

⁶ Wetsvoorstel van mevrouw Camille Dieu en de heer Jacques Germeaux (DOC 51 1159/001).

En réalité, le législateur avait légalisé une pratique du Fonds des maladies professionnelles (FMP) qui, pourtant, avait été mise à néant par des arrêts rendus par la Cour de Cassation⁴. Le Fonds réduisait l'effet des paramètres économiques, estimant que l'impact économique sur l'incapacité ne pouvait, alors que la victime prenait sa retraite, avoir la même ampleur que pendant la période au cours de laquelle elle se présentait comme main-d'œuvre active sur le marché de l'emploi⁵.

La loi portant des dispositions sociales du 22 février 1998 a quelque peu rectifié cette injustice puisque les indemnités accordées aux personnes âgées de 65 ans, et dont le taux d'incapacité est d'au moins 36%, ont été légèrement augmentées par la technique de l'octroi de 1 à 3% supplémentaires d'incapacité en fonction de la gravité des cas.

Sous l'ancienne législature, la loi du 11 mai 2007⁶ a permis une nouvelle avancée puisqu'elle a doublé les majorations (soit 2, 4 et 6%) et a octroyé 1% aux petites incapacités qui n'avaient rien obtenu en 1998. Il faut toutefois garder à l'esprit qu'une telle majoration des taux est une solution pragmatique qui ne résout en rien le problème de fond: on attribue par une loi un taux supplémentaire lié à l'âge et on réduit, de ce fait, l'impact négatif de la suppression des pourcentages socio-économiques.

La justification de la suppression des pourcentages socio-économiques, lorsque la victime d'une maladie professionnelle a atteint l'âge de 65 ans, est d'ailleurs superfétatoire par rapport au mode d'indemnisation sur base forfaitaire introduit par l'arrêté royal de 1983. Rien ne justifie cette double pénalité. Du reste, si justification il y a, il est paradoxal que la même règle n'ait pas été introduite dans le régime des accidents du travail et (situation encore plus curieuse) le régime du secteur public ne connaît aucune de ces deux mesures pénalisantes.

⁴ Selon la Cour de Cassation, l'incapacité permanente de travail résultant d'une maladie professionnelle consiste en la perte ou la diminution de la valeur économique de la victime sur le marché général de l'emploi. La circonstance que la victime bénéficie d'une pension de retraite, au moment où l'incapacité de travail devient permanente ou après, ne constitue pas légalement un élément qui doit être pris en considération pour déterminer le taux de l'incapacité permanente de travail.

⁵ Le législateur a d'ailleurs été plus loin que la légalisation d'une simple pratique du FMP. Le Fonds ne réduisait les facteurs socio-économiques que lors d'une révision des dossiers pour aggravation ou amélioration de l'état de santé des victimes ayant atteint l'âge de la pension. La loi de 1994 ne réduit pas mais supprime ces facteurs et instaure une révision d'office à l'âge de 65 ans pour les victimes qui atteignent cet âge après le 31 décembre 1993.

⁶ Proposition de loi n° 51 1159 déposée par Mme Camille DIEU et M. Jacques GERMEAUX.

4. Besluit

De indieners van dit wetsvoorstel menen dat de wetgever niet ongevoelig kan blijven voor de situatie van duizenden bejaarden die in zeer zware arbeidsomstandigheden hebben gewerkt en dat met hun gezondheid hebben bekocht.

Dit wetsvoorstel streeft een tweevoudig doel na:

1° de jaarlijkse renten of uitkeringen opnieuw integraal cumuleerbaar maken met een rustpensioen of een overlevingspensioen, zowel in de regeling van de arbeidsongevallen als in die van de beroepsziekten;

2° bij de berekening van de ongeschiktheidsgraad van de slachtoffers van een beroepsziekte die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, opnieuw rekening houden met de sociaaleconomische factoren.

Op grond van artikel 42bis, tweede en derde lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 moeten de verzekeraars het gedeelte van de prestaties dat niet met een pensioen kan worden gecumuleerd, als kapitaal aan het Fonds voor Arbeidsongevallen storten (dat Fonds wordt in de rechten gesteld van de betrokken voor het gedeelte van de prestaties dat niet met een pensioen mag worden samengevoegd). Bovendien moeten zij de aan de betrokkenen verschuldigde prestaties (verminderd met het gedeelte dat als kapitaal werd gestort) eveneens aan het Fonds voor Arbeidsongevallen overmaken. Derhalve hebben de voormelde bepalingen geen bestaansreden meer.

4. Conclusions

Les auteurs de la présente proposition de loi estiment que le législateur ne peut pas rester insensible à la situation des milliers de personnes âgées qui ont payé de leur santé des conditions de travail très dures.

La présente proposition de loi poursuit un double objectif:

1° réinstaurer, tant dans le régime des accidents du travail que dans celui des maladies professionnelles, le cumul intégral des rentes ou allocations annuelles avec une pension de retraite ou de survie;

2° réinstaurer la prise en compte des facteurs socio-économiques dans le calcul du taux d'incapacité des victimes d'une maladie professionnelle ayant atteint l'âge de 65 ans.

Étant donné que, en vertu de l'article 42bis, alinéas 2 et 3, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, les assureurs sont tenus de verser au Fonds des Accidents du Travail (FAT), d'une part, sous forme de capital, la partie des prestations qui ne peut être cumulée avec une pension (le FAT est subrogé dans les droits des intéressés pour la partie non cumulable) et, d'autre part, les prestations dues aux intéressés mais diminuées de la partie versée en capital, ces dispositions n'ont plus de raison d'être.

Camille DIEU (PS)
Yvan MAYEUR (PS)
Linda MUSIN (PS)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 42bis van de wet op de arbeidsongevallen van 10 april 1971, ingevoegd bij de wet van 2 juli 1981, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 42bis. De ter uitvoering van deze wet toegekende uitkeringen en die welke krachtens andere socialezekerheids- of socialevoorzorgsregelingen worden toegekend, mogen integraal worden gecumuleerd, onverminderd de beperkingen en uitzonderingen waarin voornoemde stelsels uitdrukkelijk voorzien.».

Art. 3

In artikel 58, § 1, 10°, van dezelfde wet worden de woorden «de cumulatiebeperkingen bedoeld bij artikel 42bis en» weggelaten.

Art. 4

Artikel 59 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

1. het punt 8° wordt opgeheven;
2. het punt 9°, vervangen bij de wet van 30 maart 1994, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 16 december 1996 en 8 augustus 1997 en bij de wet van 20 juli 2006, wordt gewijzigd als volgt:
 - a. in het eerste lid worden de woorden «in artikel 42bis,» weggelaten;
 - b. in het tweede lid worden de woorden «in de artikelen 42bis, (...) en 51ter» vervangen door de woorden «in artikel 51ter».

Art. 5

Artikel 35bis van de op 3 juni 1970 gecoördineerde wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 31 maart 1987, wordt opheven.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 42bis de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, inséré par la loi du 2 juillet 1981, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 42bis. Les prestations accordées en exécution de la présente loi sont cumulables intégralement avec celles accordées en vertu d'autres régimes de sécurité sociale ou de prévoyance sociale, sous réserve toutefois des limitations ou exclusions prévues expressément par ces régimes.».

Art. 3

À l'article 58, § 1er, 10°, de la même loi, les mots «les limitations de cumul visées à l'article 42bis et,» sont abrogés.

Art. 4

À l'article 59 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1. le 8° est abrogé;
2. dans le 9°, remplacé par la loi du 30 mars 1994, modifié par les arrêtés royaux du 16 décembre 1996 et du 8 août 1997 et par la loi du 20 juillet 2006, sont apportées les modifications suivantes:
 - a. à l'alinéa 1er, les mots «à l'article 42bis» sont abrogés;
 - b. à l'alinéa 2, les mots «aux articles 42bis et 51ter,» sont remplacés par les mots «à l'article 51ter».

Art. 5

L'article 35bis des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970, inséré par l'arrêté royal du 31 mars 1987, est abrogé.

Art. 6

Artikel 66 van dezelfde wetten, vervangen bij de wet van 20 juli 2006, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 66. De ter uitvoering van deze wet toegekende vergoedingen en die welke krachtens andere socialezekerheids- of socialevoorzorgsregelingen worden toegekend, mogen integraal worden gecumuleerd, onvermindert de beperkingen en uitzonderingen waarin voornoemde regelingen uitdrukkelijk voorzien.».

Art. 7

Deze wet treedt in werking op de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad vastgestelde datum.

8 januari 2009

Art. 6

L'article 66 des mêmes lois, rapporté et remplacé par la loi du 20 juillet 2006, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 66. Les indemnités accordées en exécution des présentes lois sont cumulables intégralement avec celles accordées en vertu d'autres régimes de sécurité sociale ou de prévoyance sociale, sous réserve toutefois des limitations ou exclusions prévues expressément par ces régimes.».

Art. 7

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

8 janvier 2009

Camille DIEU (PS)
Yvan MAYEUR (PS)
Linda MUSIN (PS)